

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
31 серпня 2023р. №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Володьководівницького
ліцею
31 серпня 2023 р. №72

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**ВОЛОДЬКОВОДІВИЦЬКОГО ЛІЦЕЮ
НОСІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

на 2023/2024 навчальний рік

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

I. Вступна частина.....	ст.3
II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.....	ст.12
III. Загальний обсяг навантаження, його розподіл за освітніми галузями та роками навчання.....	ст.13
IV. Навчальні плани.....	ст.19
V. Перелік модельних та навчальних програм....	ст.30
VI. Опис форм організації освітнього процесу.....	ст.44
VII. Оцінювання навчальних досягнень учнів.....	ст.47
VIII. Очікувані результати навчання учнів.....	ст.52

I. Вступна частина

Володьководівський ліцей Носівської міської ради Чернігівської області – це заклад загальної середньої освіти, який забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти та має у своїй структурі:

- дошкільний підрозділ;
- початкову школу (1-4 кл.);
- гімназію (5-9 кл.).

Мова навчання у ліцеї: **українська**

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Ліцей забезпечує освітні та пізнавальні інтереси здобувачів освіти, плекає творчу особистість, створює умови для повноцінного інтелектуального, творчого, морального, фізичного розвитку дитини, виховує майбутніх свідомих громадян України, які мають бути готові до життя у демократичному суспільстві. Ліцей –це заклад, у якому не бояться конструктивних змін, адже саме тут кожен отримує перший досвід суспільного життя, що покликаний формувати активну громадянську позицію. Повага до людської гідності, рівність і партнерство - це насамперед цінності, якими ми керуємося у стосунках з іншими. Ліцей активно розвиває практичні навички співпраці, пропагує відповідні норми поведінки, демократичний стиль життя, демократичну культуру, повагу до духовних і загальнолюдських цінностей.

Головною метою ліцею є надання якісних освітніх послуг, виявлення обдарувань, формування уміння застосовувати в повсякденному житті знання, отримані в ліцеї та соціалізація особистості; виховання здобувачів освіти як свідомих громадян та патріотів України.

Основними завданнями ліцею є:

- створення безпечного розвивального освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства, дискримінації, булінгу, цькування та забезпечення прав, свобод та інтересів дітей;
- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування у школярів бажання й уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;
- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу й самої себе;
- запровадження у школі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Освітня програма **Володьководівського ліцею** окреслює організацію єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової, базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма на 2023/2024 навчальний рік розроблена відповідно до:

- **Конституції України;**
- **Законів України** «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- **Указу Президента України** від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- **Постанови Кабінету Міністрів України** від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- **Розпорядження Кабінету Міністрів України** від 14 грудня 2016 р. № 988р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- **Санітарного регламенту** для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;
- **Державних стандартів:**
 - *на рівні початкової освіти (у 1 – 4 класах)* – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);
 - *на рівні базової середньої освіти: у 5-6 класах* – Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);
 - *у 7 – 9 класах* – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);
 - *на рівні профільної середньої освіти (у 10 – 11 класах)* – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

- **Типових освітніх програм** для закладів загальної середньої освіти:
 - ***на рівні початкової освіти:***
 - Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743,
 - Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743;
 - ***на рівні базової середньої освіти:***
 - у 5-6 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235,
 - у 7 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405;
 - ***на рівні профільної середньої освіти:***
 - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами;
- **Наказів Міністерства освіти і науки України:**
 - «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 15 травня 2023 року №563;
 - «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» від 20.02.2002 № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
 - **Положення про інституційну та дуальну форми** здобуття повної загальної середньої освітні від 02.07. 2014 № 780, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
 - **Положення про індивідуальну форму** здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

- [Положення про дистанційну форму](#) здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

- [Порядку переведення учнів](#) (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- [Постанови Кабінету Міністрів України](#) «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» від 09.08.2017р. № 588;

• **Листів Міністерства освіти і науки України:**

- «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти» від 16.08.2023 № 1/12186-23;
- «Про виконання Указу Президента України Володимира Зеленського від 16.03.2022 №143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.
- «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році» від 14.08.2023 №1/12038-23

Структура 2023/2024 навчального року

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023/2024 навчальному році розпочнеться в День знань 1 вересня і триватиме до 28 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів.

2023/2024 навчальний рік у ліцеї триватиме 175 днів.

Безперервна навчальна діяльність для учнів ліцею відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»,

- для 1 року навчання 35 хвилин;
- для 2-4 років навчання 40 хвилин;
- для 5-11 років навчання 45 хвилин.

Навчальні заняття для учнів організуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня до 29 грудня 2023 року,

II семестр – з 15 січня до 31 травня 2024 року.

Тривалість канікул для учнів 1-11 класів протягом навчального року становитиме 30 календарних днів:

- осінні - з 23 жовтня до 29 жовтня 2023 року;
- зимові - з 30 грудня 2023 року до 14 січня 2024 року;
- весняні - з 25 березня до 31 березня 2024 року.

Навчальні екскурсії та навчальна практика проводяться згідно з додатком до листа МОН України від 06.02.08 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів», зокрема, для учнів 1-4 класів – упродовж навчального року.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

У 2023/2024 навчальному році за перспективною мережею в ліцеї функціонуватимуть **16 класів**, у яких будуть навчатися **318 учнів**.

Мережа класів ліцею на 2023/2024 навчальний рік

Клас	1	2	3	4А	4Б	5А	5Б	6А	6Б	7	8А	8Б	9А	9Б	10	11	Всього
К-сть учнів	19	30	25	19	17	16	18	18	18	25	18	19	17	16	24	19	318
Хлопчиків	8	18	15	10	10	9	9	8	8	13	9	10	7	4	15	10	163
Дівчаток	11	12	10	9	7	7	9	10	10	12	9	9	10	12	9	9	155
Кількість класів	1	1	1	2		2		2		1	2		2		1	1	16

Режим роботи закладу: понеділок – п’ятниця, 7:00 – 19:00 год.

Початок навчання: 8:30 год.

Кожного дня о 9:00 проводиться загальнонаціональна **хвилина мовчання** за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Попередні дзвінки на урок подаються за 1 хвилину до основного.

Розклад дзвінків

Уроки	1клас	Перерва	2-4 класи	Перерва	5-11 класи	Перерва
1	8.30-9.05	15	8.30-9.10	10	8.30-9.15	10
2	9.20-9.55	20	9.20-10.00	20	9.25-10.10	10
3	10.15-10.50	15	10.20-11.00	10	10.20-11.05	10
4	11.05-11.40	20	11.10-11.50	20	11.15-12.00	30
5	12.00-12.35		12.10-12.50		12.30-13.15	10
6					13.25-14.10	10
7					14.20-15.05	10
8					15.15-16.00	

У разі необхідності переходу на дистанційну форму навчання згідно Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25.09.2020 року №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за №1111/35394 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1371 від 01.08.2022 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 серпня 2022 року за № 932/38268) та рішення педагогічної ради Володьководівницького ліцею від 31.08.2023 р. №1 тривалість навчальних занять становитиме:

Уроки	1 клас	Перерва	2-4 класи	Перерва	5-11 класи	Перерва
1	9.00-9.20	10	9.00-9.20	10	9.00-9.25	10
2	9.30-9.50	20	9.30-9.50	20	9.35-10.00	10
3	10.10-10.30	10	10.10-10.30	10	10.10-10.35	20
4	10.40-11.00	10	10.40-11.00	10	10.55-11.20	10
5	11.10-11.30		11.10-11.30		11.30-11.55	20
6					12.15-12.40	10
7					12.50-13.15	10
8					13.25-13.50	

Згідно Санітарного регламенту в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

- 1-2 класів - 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 - по 20 хвилин;
- 3-4 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 30 хвилин, або 4 - по 20 хвилин;
- 5-6 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 35 хвилин, або 4 - по 25 хвилин;
- 7-9 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 40 хвилин, або 4 - по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин;
- 10-11 класів - 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 - по 35 хвилин, або 5 - по 30 хвилин, або 6 - по 25 хвилин.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Мережа ГПД

Група	Класи	Вихователі	Кількість учнів
I група	1, 4-А	Ільяш Л.В.	30
II група	2, 4-А	Медвідь С.М. Власенко О.А.	30
III група	3, 4-Б	Калина Г.В. Кожухівська Н.М.	30

Режим роботи ГПД

Класи	1	2	3
П.І.П. виховат.ГПД	Ільяш Л.В.	Медвідь С.М. Власенко О.А.	Калина Г.В. Кожухівська Н.М.
Понеділок	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10
Вівторок	11.50 – 16.20	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10
Середа	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10
Четвер	11.50 – 16.20	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10
П'ятниця	11.50 – 16.20	12.40 – 17.10	12.40 – 17.10

II. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру поточного навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Повна загальна середня освіта (профільна освіта) здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

**III. Загальний обсяг навчального навантаження,
його розподіл між освітніми галузями за роками навчання**

Загальний обсяг навчального навантаження за освітніми галузями та роками навчання **для учнів 1-4 класів** визначено Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти»), та складає **4410 годин/навчальний рік (додаток 12)**.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік					
	1 клас	2 клас	3 клас	4-А кл	4-Б кл	разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна, у тому числі:	315	350	350	350	350	1715
українська мова і література	245	245	245	245	245	
іншомовна освіта	70	105	105	105	105	
Математична	140	140	175	175	175	805
Природнича	140	175	140	140	140	735
Соціальна і здоров'язбережувальна						
Громадянська та історична						
Технологічна						
Інформатична			35	35	35	105
Мистецька	70	70	70	70	70	350
Фізкультурна*	105	105	105	105	105	525
Загальнорічна кількість навч. годин	805	875	910	910	910	4410
Варіативний складник						
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять						
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	700	770	805	805	805	3885
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	805	875	910	910	910	4410

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого річного навчального навантаження здобувача освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах закладу для 1-4 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження за освітніми галузями та роками навчання **для учнів 5-6 класів** закладу визначено Державним стандартом базової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» складає **4270** годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-6 класів

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин у 5-А класі	Кількість годин у 5-Б класі	Кількість годин у 6-А класі	Кількість годин у 6-Б класі
Мовно-літературна	На тиждень	11	11	11	11
	На рік	385	385	385	385
Математична	На тиждень	5	5	5	5
	На рік	175	175	175	175
Природнича	На тиждень	2	2	4	4
	На рік	70	70	140	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5
	На рік	35	35	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2
	На рік	35	35	70	70
Технологічна	На тиждень	2	2	2	2
	На рік	70	70	70	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5
	На рік	53	53	53	53
Мистецька	На тиждень	2	2	2	2
	На рік	70	70	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105
Усього (без фізичної культури + фізична культура)	На тиждень	26+3	26+3	29+3	29+3
	На рік	910+105	910+105	1015+105	1015+105
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження	На рік	980	980	1085	1085
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На рік	1015	1015	1120	1120

Загальний обсяг навчального навантаження за освітніми галузями та роками навчання **для учнів 7-9 класів** закладу визначено Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 № 143) «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», та складає **5742** годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для 7-9 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах				
			7	8-А	8-Б	9-А	9-Б
Інваріантна складова							
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	тиж-нь	2,5	2+2	2+2	2+2	2+2
		рік	87,5	140	140	140	140
	Українська література	тиж-нь	2	2	2	2	2
		рік	70	70	70	70	70
	Іноземна (англійська) мова	тиж-нь	3	2	2	2	2
		рік	105	70	70	70	70
	Зарубіжна література	тиж-нь	2	2	2	2	2
		рік	70	70	70	70	70
Суспільство-знавство	Історія України	тиж-нь	1	1,5	1,5	1,5	1,5
		рік	35	53	53	53	53
	Всесвітня історія	тиж-нь	1	1	1	1	1
		рік	35	35	35	35	35
	Основи правознавства	тиж-нь				1	1
		рік				35	35
Мистецтво*	Музичне мистецтво	тиж-нь	1				
		рік	35				
	Образотворче мистецтво	тиж-нь	1				
		рік	35				
	Мистецтво	тиж-нь		1	1	1	1
		рік		35	35	35	35
Математика	Алгебра	тиж-нь	2	2	2	2	2
		рік	70	70	70	70	70
	Геометрія	тиж-нь	2	2	2	2	2
		рік	70	70	70	70	70
Природознавство	Біологія	тиж-нь	2	2	2	2	2
		рік	70	70	70	70	70
	Географія	тиж-нь	2	2	2	1,5	1,5
		рік	70	70	70	52,5	52,5
	Фізика	тиж-нь	2	2	2	3	3
		рік	70	70	70	105	105
	Хімія	тиж-нь	1,5	2	2	2	2
		рік	52,5	70	70	70	70

Технології	Трудове навчання	тиж-нь	1	1	1	1	1
		рік	35	35	35	35	35
	Інформатика	тиж-нь	1	2	2	2	2
		рік	35	70	70	70	70
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	тиж-нь	1	1	1	1	1
		рік	35	35	35	35	35
	Фізична культура	тиж-нь	3	3	3	3	3
		рік	105	105	105	105	105
Усього на тиждень (без фізичної культури + фізична культура)			28+3	29,5+3	29,5+3	31+3	31+3
Усього на рік			1085	1138	1138	1190,5	1190,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять							
Гранично допустиме навчальне навантаження			32	33	33	33	33
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			1085	1138	1138	1190,5	1190,5

Загальний обсяг навчального навантаження за освітніми галузями та роками навчання **для учнів 10-11 класів** закладу визначено Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 № 143 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України») складає **2380 годин/навчальний рік**.

Загальний обсяг навчального навантаження для 10-11 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		10 клас	11 клас	
		24	19	
Напрямок навчання		Філологічний		
Профіль навчання		Українська філологія		
Інваріантна складова				
Мови і літератури	Українська мова	тиждень	2+2	2+2
		рік	140	140
	Українська література	тиждень	2+2	2+2
		рік	140	140
	Іноземна (англійська) мова	тиждень	2	2
		рік	70	70
Зарубіжна література	тиждень	1	1	
	рік	35	35	
Суспільство-знавство	Історія України	тиждень	1,5	1,5
		рік	52,5	52,5
	Всесвітня історія	тиждень	1	1
		рік	35	35
	Громадянська освіта	тиждень	2	
		рік	70	
Математика	Математика	тиждень	3	3
		рік	105	105
Природознавство	Біологія і екологія	тиждень	2	2
		рік	70	70
	Географія	тиждень	1,5	1
		рік	52,5	35
	Фізика і астрономія	тиждень	3	4
		рік	105	140
	Хімія	тиждень	1,5	2
		рік	52,5	70
Технології	Трудове навчання	тиждень	1,5	1,5
		рік	52,5	52,5
	Інформатика	тиждень	1,5	1,5
		рік	52,5	52,5

Фізична культура	Захист України	тиждень	1,5	1,5
		рік	52,5	52,5
	Фізична культура	тиждень	3	3
		рік	105	105
Усього	Тиждень		31+3	30+3
	Рік		1190	1155
Профільні предмети і спеціальні курси				
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття				35
Гранично допустиме навчальне навантаження			33	33
Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)			1190	1190

IV. Навчальні плани

Початкова освіта

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Навчальні плани складені на основі Типових навчальних планів, які містяться в Типових освітніх програмах:

- для **1-2 класів** - Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б., 1-2 клас,
- для **3-4 класів** – Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б., 3-4 клас,

затверджені наказом МОН України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки».

Навчальний план для 1-2 класів,

складений на основі Типового навчального плану
для 1-2 класів початкової школи з української мовою навчання
Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна,
затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743

Навчальні предмети/ інтегровані курси		Кількість годин на тиждень у класах	
		1 клас	2 клас
Учнів у класі		19	30
Українська мова		5	5
Українська мова в інтегрованому курсі		2	2
Іноземна (англійська) мова		2	3
Математика		3	3
Я досліджую світ*		5	5
Інформатика			1
Мистецтво	Музичне** мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво**	1	1
Фізична культура***		3	3
Усього		19+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		22	24

* У рамках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» години між освітніми галузями розподіляються:

- математична – 1 год.,
- природнича – 2 год.,
- технологічна – 1 год.,
- соціальна та здоров'язберезувальна – 0,5 год.,
- громадянська та історична – 0,5 год.

** Інтегрований курс «Мистецтво» реалізується через викладання предметів «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів організовано поділ класів на групи:

- українська мова в 2-му класі – 5 год.;
- українська мова в інтегрованому курсі в 2-му класі – 2 год.;
- іноземна (англійська) мова в 2-му класі – 3 год.;
- інформатика у 2 класі – 1 год.

Навчальний план для 3-4 класів,
складений на основі Типового навчального плану
для 3-4 класів початкової школи з української мовою навчання
Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна,
затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах		
		3	4-А	4-Б
Учнів у класі		25	19	17
Українська мова		5	5	5
Українська мова в інтегрованому курсі		2	2	2
Іноземна (англійська) мова		3	3	3
Математика		4	4	4
Я досліджую світ*		5	5	5
Інформатика		1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво**	1	1	1
	Образотворче мистецтво**	1	1	1
Фізична культура***		3	3	3
Усього		22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	25	25

* У рамках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» години між освітніми галузями розподіляються:

- математична – 1 год.,
- природнича – 2 год.,
- технологічна – 1 год.,
- соціальна та здоров'язбережувальна – 0,5 год.,
- громадянська та історична – 0,5 год.

** Інтегрований курс «Мистецтво» реалізується через окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів організовано поділ класів на групи для проведення занять з **інформатики у 3, 4-А, 4-Б класах по 1 годині.**

У 3-му класі ліцею організовано **інклюзивне навчання**.

Згідно з висновком КУ «Інклюзивний ресурсний центр» Носівської міської ради від 19.08.2022 року про повторну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи та заявою батьків для дитини з особливими освітніми потребами Ващенко Івана організовано інклюзивне навчання.

Навчання організовано за Типовою освітньою програмою для 3-4 класів, розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки», яка адаптована згідно з вище вказаним висновком КУ «Інклюзивний ресурсний центр» Носівської міської ради.

Відповідно до рекомендованого III рівня підтримки для Ващенко Івана організовано проведення корекційно-розвиткових занять:

Назва заняття	Кількість годин	Тривалість занять	Педпрацівник
Корекція розвитку	2	25 хвилин	Сірик С.Г.
Корекція мовлення	2	25 хвилин	Клименко І.М.

Навчальні плани для 5-9 класів складені на основі Типових навчальних планів, які містяться в Типових освітніх програмах:

- для **5-6 класів** - Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України «Про затвердження типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 року №235 (**таблиця 3**).
- для **7 класу** – Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018 № 405 (**таблиця 1**).
- для **8-9 класів** - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018 № 405 (**таблиця 8**).

Варіативна складова навчального плану використана на основі побажань учнів та їх батьків, з урахуванням особливостей організації освітнього процесу, індивідуальних освітніх потреб учнів на поглиблене вивчення української мови у 8-9 класах.

Навчальний план для 5-6 класів,
складений на основі Типового навчального плану для 5-9 класів
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (таблиця 3)

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах			
		5-А	5-Б	6-А	6-Б
Учні в класі		16	18	18	18
Інваріантна складова					
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
	Іноземна (англійська) мова	3	3	3	3
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2
	Географія			2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1
	Етика	0,5	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1		
	Історія України. Всесвітня історія			2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура*	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	26+3	29+3	29+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	31	31
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26+3	26+3	29+3	29+3

Здійснено перерозподіл навчальних годин в межах **мовно-літературної галузі** в 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б класах: рекомендовану кількість навчальних годин на вивчення зарубіжної літератури (1,5 год.) збільшено на 0,5 години за рахунок зменшення рекомендованої кількості навчальних годин на вивчення англійської мови (3,5 год.).

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь у 5-6 класах реалізується через викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (1 год.) та предмета «Етика» (0,5 год.).

Кількість годин на вивчення предметів **математичної** («Математика»), **громадянської та історичної** («Вступ до історії України та громадянської освіти» - 5 клас, «Історія України. Всесвітня історія» - 6 клас), **природничої** (інтегрований курс «Пізнаємо природу» - 5,6 клас, «Географія» - 6 клас), **мистецької** («Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво»), **інформатичної** («Інформатика»), **технологічної** («Технології») освітніх галузей взято за рекомендованою кількістю навчальних годин відповідно до Типового навчального плану.

Мистецька освітня галузь реалізується через окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» **по 1 годині**.

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів організовано поділ класів на групи для проведення занять з **інформатики у 5-А, 5-Б, 6-А класах по 1,5 години**.

Навчальний план для 7 класу,
складений на основі навчального плану
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Учнів у класі		25
Мови і літератури	Українська мова	2,5
	Українська література	2
	Іноземна (англійська) мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1,5
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		28+3
Додатковий час на предмети, факультативи, Індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Усього (без урахування поділу класів на групи)		31

* Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів організовано поділ класів на групи для проведення занять з **інформатики у 7 класі – 1 година.**

Навчальний план для 8-9 класів,
складений на основі навчального плану класів
з поглибленим вивченням окремих предметів
Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		8-А	8-Б	9-А	9-Б
Учні в класі		18	19	17	16
Мови і літератури	Українська мова	2+2	2+2	2+2	2+2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2	2
	Геометрія	2	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	1,5	1,5
	Фізика	2	2	3	3
	Хімія	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура*	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		-	-	-	-
Разом		29,5+3	29,5+3	31+3	31+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		32,5	32,5	34	34

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

8-А, 8-Б класи - використано по **2 години** з варіативної складової на поглиблене вивчення української мови;

9-А, 9-Б класи – використано по **2 години** з варіативної складової на поглиблене вивчення української мови.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів організовано поділ класів на групи для проведення занять з **інформатики** у **8-А, 8-Б, 9-А, 9-Б** класах по **2 години**.

Профільна освіта

Навчальний план для **10-11 класів** розроблено відповідно до навчального плану для 10-11 класів загальної середньої освіти Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018р. №408 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. №1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»). Він містить тижневий обсяг навчального навантаження на вивчення базових, вибірково-обов'язкових та профільних предметів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна (англійська) мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Зміст базового предмета «Фізика і астрономія» реалізується через викладання двох окремих предметів: «Фізика» у 10-11 класах по 3 години на тиждень (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М. (рівень стандарту) та «Астрономія» в 11 класі, 1 година на тиждень (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.С.).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика» та «Технології», що вивчаються на рівні стандарту в 10 та 11 класах по 1,5 год на тиждень.

За рішенням закладу, враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення та матеріально-технічну базу обрано філологічний напрям навчання (профіль «Українська філологія»).

Кількість годин на вивчення української мови та української літератури у навчальному плані ліцею складається з кількості годин, відведених Навчальним планом на вивчення української мови (2 год.) та української літератури (2 год.) (таблиця 2) та кількості годин для вивчення відповідного профільного предмета, відведених Навчальним планом для вивчення профільних предметів: 2 год. на українську мову та 2 год. на українську літературу (таблиця 3).

Навчальний план для 10-11 класів,
складений на основі навчального плану для 10-11 класів загальної середньої освіти
Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня,
затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408
(у редакції наказу №1493 від 28.11.2019) (таблиці 2,3)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		10 клас	11 клас
Учнів у класі		24	19
Напрямок навчання		Філологічний	
Профіль навчання		Українська філологія	
Мови і літератури	Українська мова	2+2	2+2
	Українська література	2+2	2+2
	Іноземна (англійська) мова	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	2	-
Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Природознавство	Біологія і екологія	2	2
	Географія	1,5	1
	Фізика	3	3
	Астрономія	-	1
	Хімія	1,5	2
Технології	Технології	1,5	1,5
	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура*	Захист України	1,5	1,5
	Фізична культура	3	3
Усього (без фізичної культури + фізична культура;		31+3	30+3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття			
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		34	33

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів організовано поділ класів на групи для проведення занять:

- з інформатики у 10-11 класі – по 1,5 години;
- з курсу «Захист України» у 10-11 класах – по 1,5 години.

V. Перелік модельних навчальних та навчальних програм

1-2 класи				
№ з/п	Назва предмета або інтегрованого курсу	Назва програми	Клас	Наказ, яким затверджено програму
1.	Українська мова	Українська мова (інтегрований курс)	1-2	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки». Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.
2.	Українська мова в інтегрованому курсі			
3.	Іноземна (англійська) мова	Іноземна мова (навчальний предмет)		
4.	Математика	Математика (навчальний предмет)		
5.	Я досліджую світ	Я досліджую світ (інтегрований курс)		
6.	Образотворче мистецтво	Мистецтво (інтегрований курс)		
7.	Музичне мистецтво			
8.	Фізична культура	Фізична культура		
9.	Інформатика (2 клас)	Я досліджую світ (інтегрований курс)		
3-4 класи				
1.	Українська мова	Українська мова (інтегрований курс)	3-4	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів» Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.
2.	Українська мова в інтегрованому курсі			
3.	Математика	Математика (навчальний предмет)		
4.	Я досліджую світ	Я досліджую світ (інтегрований курс)		
5.	Образотворче мистецтво	Мистецтво (інтегрований курс)		
6.	Музичне мистецтво			
7.	Фізична культура	Фізична культура		
8.	Іноземна (англійська) мова	Іноземна мова (навчальний предмет)		
9.	Інформатика	Інформатика (навчальний предмет)		

5-6 класи

№ з/п	Назва предмета	Назва і автор модельної навчальної програми	Наказ, яким затверджено модельну навчальну програму	Навчальна програма (назва та укладач)	Наказ, яким затверджено навчальну програму
1	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В. та інші)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 «Про надання грифа "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»	Навчальна програма «Українська мова» 5 клас (укладачі: О.Жук, Л.Холод) Навчальна програма «Українська мова» 6 клас (укладач: Л.Холод)	Наказ Володьково-дівницького ліцею від 31.08.2023 р. № 72
2	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січка С.І., Шило С.Б.)		Навчальна програма «Українська література» 5-6 класи (укладач: Л.Холод)	
3	Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А. та інші)		Навчальна програма «Математика» 5-6 клас (укладачі: В.Чайка, Л.Вовкогон)	
4	Зарубіжна література	«Зарубіжна література 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О.,		Навчальна програма «Зарубіжна література» 5 клас (укладач: С.Сірик) Навчальна програма	

		Клименко Ж.В., та інші)		«Зарубіжна література» 6 клас (укладач: В.Симоненко)	
5	Іноземна (англійська) мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів середньої освіти (автори:В.Редько, Шаленко О.П. та інші)		Навчальна програма «Англійська мова» 5 клас (укладач: Т.Руденко) Навчальна програма «Англійська мова» 6 клас (укладач: Л.Москаленко)	
6	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автор Т.В.Коршевнік)		Навчальна програма «Пізнаємо природу» 5-6 клас (укладач: С.Костюк)	
7	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В.та інші)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 «Про надання грифа "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324 «Про внесення зміни у додаток до наказу	Навчальна програма «Географія» 6 клас (укладач: А.Ільш)	

			Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795»		
8	Вступ до історії та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Желіба О.В., Мокрогуз О.П.)		Навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти». 5 клас (укладач: В.Медвідь)	
9	Історія України Всесвітня історія	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 «Про надання грифа	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія» 6 клас (укладач: В.Медвідь)	
10	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзицька та інші)	"Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»	Навчальна програма «Технології» 5-6 клас (укладач: В.Клименко)	
11	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)		Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут». 5-6 клас (укладач: С.Ілляш)	

12	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Морзе Н.В., Барна О.В.)		Навчальна програма «Інформатика» 5 -6 клас (укладачі: Т.Мельничук, Л.Вовкогон)
13	Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	Наказ МОН України від 17.08.2022 року № 752 «Про модельні навчальні програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Навчальна програма «Фізична культура». 5-6 клас (укладач: А.Ільш)
14	Образотворче мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 «Про надання грифа	Навчальна програма «Образотворче мистецтво» 5-6 клас (укладач: І.Лапко)
15	Музичне мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)	"Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»	Навчальна програма «Музичне мистецтво» 5-6 клас (укладач: І.Лапко)
16	Етика	«Етика. 5-6 класи» (для закладів загальної середньої освіти (автори: Пометун О.І., Кришмарел В.Ю., Релих Т.О.)		Навчальна програма «Етика» 5 клас (укладач: І.Лапко) Навчальна програма «Етика» 6 клас (укладач: С.Гусева)

7 клас

№ з/п	Назва предмета або інтегрованого курсу	Назва програми	Клас	Наказ, яким затверджено програму
1	Українська мова	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (авторський колектив: Шелехова Г. Т., Пентилюк М. Я., Новосьолова В. І., Гнаткович Т. Д., Тараннік-Ткачук К. В. та інші).	7	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
2	Українська література	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Р.В.Мовчан, К.В.Тараннік-Ткачук та інші).	7	
3	Алгебра	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Бурда М.І., Мальований Ю.І. та інші).	7	
4	Геометрія	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Бурда М.І., Мальований Ю.І. та інші).	7	
5	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	7	
6	Іноземна (англійська) мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи.	7	
7	Біологія	Біологія. 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	7	

8	Географія	Географія. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	7	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
9	Хімія	Хімія. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Величко Л.П., Дубовик О.А., Котляр З.В., Муляр С.П., Павленко В.О. та інші).	7	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
10	Фізика	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (робоча група: О. І. Ляшенко, В. Г. Бар'яхтар, Л. Ю. Благодаренко, М. В. Головка, Ю. І. Горобець та інші).	7	
11	Історія України	Історія України. 7 - 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	7	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
12	Всесвітня історія	Всесвітня історія. 7-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	7	
13	Трудове навчання	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (робоча група: В.К.Сидоренко, Н.І. Боринець, Д.Б.Боровик та інші).	7	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
14	Інформатика	Інформатика. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (робоча група: М. І. Жалдак, Ю. В. Горошко, О. В. Коршунова Б. В. Кудренко, Н. В. Морзе та інші).	7	

15	Основи здоров'я	Основи здоров'я. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	7	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
16	Фізична культура	Фізична культура. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	7	
17	Музичне мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи (автор Л.Масол.) Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі програми: Л.Масол, О.Коваленко та інші).	7	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
18	Образотворче мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи (автор Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі програми: Л.Масол, О.Коваленко та інші).	7	

8-9 класи

№ з/п	Назва предмета або інтегрованого курсу	Назва програми	Клас	Наказ, яким затверджено програму
1	Українська мова	Програма з поглибленим вивченням української мови для 8-9 класів. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (8-9 класи), (програму підготували: С. О. Караман, О. М. Авраменко, О.В. Караман, М.Я.Плющ, К.В. Таранік-Ткачук, В.С. Кобиш та інші)	8-9	Наказ МОН України від 17.07.2013 №983 «Про затвердження навчальних програм з поглибленого вивчення предметів для учнів 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
2	Українська література	Українська література. 8–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (програму підготували: Р. В. Мовчан, М. П. Бондар, К. В. Таранік-Ткачук та інші).	8-9	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
3	Алгебра	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Бурда М.І., Мальований Ю.І.та інші).	8-9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
4	Геометрія	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Бурда М.І., Мальований Ю.І.та інші).	8-9	
5	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	8-9	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
6	Іноземна (англійська) мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи.	8-9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів

7	Біологія	Біологія. 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	8-9	загальноосвітніх навчальних закладів»
8	Географія	Географія. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	8-9	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
9	Хімія	Хімія. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі: Величко Л.П., Дубовик О.А., Котляр З.В., Муляр С.П., Павленко В.О. та інші).	8-9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
10	Фізика	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (робоча група: О. І. Ляшенко, В. Г. Бар'яхтар, Л. Ю. Благодаренко, М. В. Головка, Ю. І. Горобець та інші).	8-9	
11	Історія України	Історія України. 7-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	8-9	
12	Всесвітня історія	Всесвітня історія. 7-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	8-9	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
13	Основи правознавства	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (автори: Тетяна Ремех, Олег Муза, Раїса Євтушенко та інші)	9	
14	Трудове навчання	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (робоча група: В.К.Сидоренко, Н.І. Боринець, Д.Б.Боровик та інші).	8-9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів

15	Інформатика	Інформатика. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (робоча група: М. І. Жалдак, Ю. В. Горошко, О. В. Коршунова Б. В. Кудренко, Н. В. Морзе та інші).	8-9	загальноосвітніх навчальних закладів»
16	Основи здоров'я	Основи здоров'я. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	8-9	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
17	Фізична культура	Фізична культура. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	8-9	
18	Мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи (автор Л.Масол.) Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі програми: Л.Масол, О.Коваленко та інші).	8-9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»

10 -11 класи

№ з/п	Назва предмета або інтегрованого курсу	Назва програми	Клас	Наказ, яким затверджено програму
1	Українська мова	Українська мова.10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів.Філологічний напрям, профіль – українська філологія (авторський колектив: Мацько Л.І., Груба Т.Л., Семенов О.М., Симоненко Т.В.)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017р. № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»
2	Українська література	Українська література. 10-11 класи. Профільний рівень (авторський колектив: Г.О. Усатенко, А.М. Фасоля)	10-11	
3	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
4	Іноземна (англійська) мова	Іноземні мови у загальноосвітніх навчальних закладах. 10 – 11 класи. Англійська мова. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017р. № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»
5	Історія України	Історія України. 10–11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	10-11	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
6	Всесвітня історія	Всесвітня історія. 10–11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	10-11	
7	Громадянська освіта	Громадянська освіта (інтегрований курс). 10 клас. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (укладачі програми: Тамара Бакка, Поліна Вербицька, Олександр Желіба, Олександр Мокрогуз та інші).	10 кл.	

8	Математика	Навчальна програма з математики (алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017р. № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»
9	Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	
10	Географія	Географія. 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»
11	Хімія	Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (укладачі: Дубовик О.А. (голова робочої групи), Бобкова О.С., Вороненко Т.І., Глазунов М.М., Іваха Т.С., Рогожнікова О.В.)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017р. № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»
12	Фізика	Фізика. 10-11 класи. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.).	10-11	Наказ МОН України від 24.11.2017 №1539 «Про надання грифу МОН навчальним програмам з фізики і астрономії для учнів 10-11 класів та польської мови для учнів 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»
13	Астрономія	Астрономія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.С.)	11	
14	Фізична культура	Фізична культура. 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (робоча група: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексійчук, В.В. Деревянко, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова та інші)	10-11	Наказ МОН України від 03.08.2022р. №698 «Про надання грифа оновленим

15	Захист України	Захист України. 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	навчальним програмам»
16	Інформатика	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017р. № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»
17	Технології	Технології. 10-11 класи. Рівень стандарту (автори: Терещук А. І.(голова робочої групи); Боринець Н. І., Боровик Д. В. та інші).	10-11	

VI. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Організація освітнього процесу у 2023-2024 н.р. (станом на 01.09.2023 р.) здійснюється в очному режимі.

Форми здобуття освіти в ліцеї:

- інституційна (очна (денна));
- індивідуальна (педагогічний патронаж, екстернатна, сімейна).

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації і визначається рішенням військово-цивільної адміністрації (з урахуванням побажань батьків). Вона може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. У період воєнного стану, загострення епідеміологічної ситуації та гострих респіраторних вірусних інфекцій освітній процес в закладі організовується з впровадженням дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Також заклад організовує індивідуальні форми здобуття освіти: екстернатну та педагогічний патронаж. З метою належної організації освітнього процесу в закладі освіти сформовано інклюзивний клас, у якому реалізовується індивідуальна освітня траєкторія учня на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розроблений педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками. Цей план схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Організація освітнього процесу не допускає перевантаження учнів та забезпечує нешкідливі, здорові та безпечні умови здобуття освіти. Тому розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти. Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у поза навчальний час становить не більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах, 2 години - у 10-11 класах. Учні 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у поза навчальний час.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Серед сучасних педагогічних технологій у закладі переважно впроваджуються наступні: технологія розвиваючого навчання, особистісно-орієнтовані технології, інформаційні технології, технології дистанційного навчання, ігрові технології, Stem-освітні та ін. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими, інтегровані уроки, уроки-практикуми, уроки з виконанням лабораторних робіт, відео-уроки, сюжетно-рольові ігри тощо.

Фізичне виховання учнів у школі здійснюється у формі: обов'язкової навчальної дисципліни «Фізична культура»; в режимі навчального дня; в процесі позакласної фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи.

Урок фізичної культури (з навчальної дисципліни «Фізична культура») є основною формою фізичного виховання, на якому вирішуються освітні, оздоровчі, виховні завдання, а так само завдання забезпечення безпеки життєдіяльності дітей в сучасних умовах.

Уроки фізичної культури (навчальна робота), позакласна, масова фізкультурно-оздоровча та спортивна робота в молодших класах тісно взаємопов'язані і являють собою єдиний виховно-освітній педагогічний комплекс, який підпорядкований загальній меті фізичного виховання учнів - формування фізичної культури особистості.

Фізичну культуру особистості характеризують:

- мотивація фізкультурних або спортивних занять;
- необхідні для занять знання, рухові вміння і навички;
- різностороння фізична підготовленість;
- активна участь у фізкультурній діяльності.

У результаті здійснення цієї діяльності формується самостійна рухова активність у режимі навчального дня і вільного часу, що забезпечує біологічну потребу учня в рухах.

Заклад освіти створює умови для освоєння базового компоненту всіма учнями з урахуванням стану їх здоров'я та інших індивідуальних особливостей (недостатній фізичний розвиток, надлишкова маса тіла, недостатня фізична підготовленість).

Для допуску до занять фізичною культурою всі учні проходять лікарське обстеження не рідше одного разу на рік.

За результатами обстеження вони поділяються на медичні групи:

- основна - займаються за навчальною програмою в повному обсязі, також і в спортивних секціях;
- підготовча - займаються за навчальною програмою з урахуванням їх індивідуальних особливостей і рекомендацій лікаря; їм рекомендуються додаткові заняття для підвищення рівня фізичної підготовленості;
- спеціальна медична група - заняття проводяться за спеціальними програмами, погодженими з МОН України і вчителями, які пройшли спеціальну підготовку.

Учні, незалежно від рівня фізичного розвитку та медичної групи, а також тимчасово звільнені від фізичних навантажень, повинні бути обов'язково присутніми на уроках фізичної культури. Допустиме навантаження для учнів, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичних груп, встановлює учитель фізичної культури.

У початковій школі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні через використання інтерактивних форм – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

У базовій школі з метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей проводяться навчально-практичні заняття з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів та заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу), коли окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

У профільній школі необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Загалом, у рамках академічної свободи вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

VII. Оцінювання навчальних досягнень учнів

КРИТЕРІЇ ТА ВИДИ ОЦІНЮВАННЯ В ЛІЦЕЇ

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

За рішенням педагогічної ради ліцей визначає адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання (1 місяць).

Під час оцінювання навчальних досягнень учнів у ліцеї дотримуються правила академічної доброчесності.

Оцінювання здобувачів початкової освіти

У 1–4 класах відповідно до Державного стандарту початкової освіти вчителі здійснюють формувальне і підсумкове оцінювання.

Оцінювання учнів 5-6 класів

Оцінювання учнів 5-6 класів у 2023/24 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених [наказом](#) Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289. Ці рекомендації розроблені для учнів 5–6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Оцінювання учнів 7–11 класів

Оцінювання учнів 7 – 11 класів у 2023-2024 навчальному році здійснюється за [Критеріями оцінювання](#) та [Орієнтовними вимогами](#) оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти.

Оцінювання результатів навчання у ліцеї **учнів 1-4 класів** здійснюється відповідно до наказу МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти». Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

У 1 – 4 класах відповідно до Державного стандарту початкової освіти здійснюють **формувальне і підсумкове оцінювання**.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента Типового навчального плану.

За рішенням педагогічної ради закладу оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів здійснювати так:

- 1-2 класи – формувальне оцінювання,
- 3-4 класи – рівневе.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Однією з ключових рис в оцінюванні є підхід до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета використовується вербальна оцінка окремих результатів навчання учня з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання, запроваджується поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня та його батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- **формувального оцінювання**, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- **підсумкового оцінювання**, мета якого – співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання вчитель дотримується алгоритму діяльності під час його організації:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
- формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учнів за рік.

Основою для підсумкового оцінювання є результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Закінчується навчальний рік випускників початкової школи проведенням державної підсумкової атестації.

Важливим фактором є формування в учнів уміння аналізувати власну роботу та результати навчання, визначати для себе подальші завдання. На кожному уроці проводиться робота з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання. Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання учнями принципів академічної доброчесності. У разі їх порушення учнями під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів здійснюється очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

При здійсненні семестрового оцінювання учнів з тимчасово окупованих територій, з числа внутрішньо переміщених осіб і тих, хто повернулися на постійне місце проживання, зараховуються всі оцінки, які отримали учні впродовж семестру незалежно від місця навчання: у закладі, де навчалися за місцем тимчасового перебування або у будь-якій іншій школі, яка здійснює навчання за однією із форм здобуття освіти (очною, змішаною, дистанційною, екстернатною, сімейною). Крім того, для проведення семестрового та річного оцінювання здобувачі освіти можуть надавати інформацію з електронних журналу та щоденника за попереднім місцем навчання. За відсутності в учнів з числа тих, хто повернулися на постійне місце проживання, та з тимчасово окупованих територій, облікованих результатів оцінювання за попереднім місцем навчання, ліцей проводить підсумкове семестрове оцінювання у вигляді контрольної роботи, тестування, співбесіди тощо. При такому оцінюванні можна використовувати технології дистанційного навчання.

Оцінювання учнів 5-6 класів здійснюється відповідно до наказу МОН від 01.04.2022 №289 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів закладів, які здобувають освіту, відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством. Результати навчальних досягнень учнів 5-6 класів з предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу заносяться у **Свідоцтво досягнень**, яке має дві графи: «Характеристика навчальної діяльності» і «Характеристика результатів навчання». Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до облікованих у класному журналі результатів навчання учнів з предметів, інтегрованих курсів, визначених навчальним планом закладу. Виставляються оцінки за кожен групу загальних результатів і «загальна оцінка результатів навчання». У Свідоцтві досягнень, окрім характеристики рівня досягнення результатів навчання з предметів, інтегрованих курсів, дається характеристика стану сформованості навчальної діяльності відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним

стандартом базової середньої освіти. Графа «Характеристика навчальної діяльності» заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених упродовж начального року. Спостереження проводяться спільно з учителями, які у цьому класі викладають навчальні предмети, інтегровані курси. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки (сформовано або формується) навпроти певного уміння. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню навчального року та в разі переведення здобувача освіти до іншого закладу освіти упродовж навчального року.

За рішенням педагогічної ради закладу від 31.08.2023 р. №1 оцінювання результатів навчання учнів з предметів та інтегрованих курсів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснюється за 12-бальною системою (шкалою).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є **формувальне, поточне та підсумкове**: тематичне, семестрове, річне.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання здійснюється у формі оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Під час формувального оцінювання важливо формувати в учнів 5-6 класів уміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи, залежно від специфіки навчального предмет, інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, не враховуються.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень.

Систему діагностувальних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета та інтегрованого курсу.

Річне оцінювання здійснюється на основі загальних оцінок результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. У Свідоцтві досягнень у графі «Рік» ставиться одна оцінка – загальна оцінка результатів навчання за рік.

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

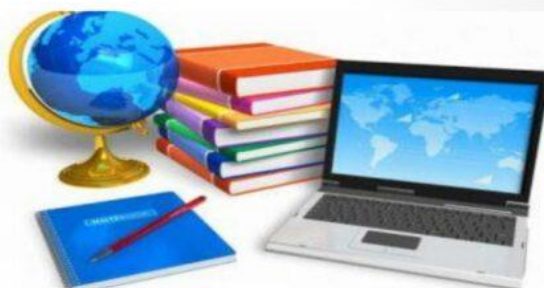
Оцінювання учнів 5-6 класів зорієнтоване, у першу чергу, на обов'язкові результати навчання й орієнтири їх оцінювання, визначені Державним стандартом базової середньої освіти, та на очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета чи інтегрованого курсу. Критерії для формування оцінювання вчитель розробляє самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Якщо рівень результатів навчання учня визначити неможливо (через тривалу відсутність) у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

За рішенням педагогічної ради закладу від 31.08.2023 року №1 адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання учнів 5 класу, триває один місяць.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Оцінювання учнів 7 – 11 класів

у 2023-2024 навчальному році здійснюється за Критеріями оцінювання та Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти.

При виставленні **тематичної оцінки** враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема

тематична атестація при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому враховуються динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки враховуються важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом року; уміння застосовувати учнем набуті протягом навчального року знання тощо.

Семестрова оцінка може підлягати коригуванню. При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до [Положення про](#) золоту медаль «За високі досягнення в навчанні» та срібну медаль «За досягнення в навчанні» підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом коригування не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

У випадках, що не зазначені у методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби це рішення погоджується з керівником закладу освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ ПО ПРЕДМЕТАХ

- 1. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [біології](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 2. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [географії](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [іноземних мов](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [інформатики](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [історії](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 6. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [математики](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 7. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з [основ здоров'я](#) у системі загальної середньої освіти.**
- 8. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**

- з природознавства у системі загальної середньої освіти.
9. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з трудового навчання у системі загальної середньої освіти.
10. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з української мови та літератури у системі загальної середньої освіти.
11. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з зарубіжної літератури у системі загальної середньої освіти.
12. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури у системі загальної середньої освіти.
13. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з хімії у системі загальної середньої освіти.
14. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з фізики у системі загальної середньої освіти

VIII. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті початкової освіти, базової і повної загальної середньої освіти та в навчальних програмах кожного навчального предмета.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державних стандартах, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати</p>

		<p>досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p>

		<i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p><i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до</p>

		висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень

їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Організація освітнього процесу **для дітей з особливими освітніми потребами**

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), листа Міністерства освіти і науки України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено клас (3 клас) з інклюзивним навчанням, де навчається 1 учень з особливими освітніми потребами.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Освітній процес у класі з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Протягом навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичним психологом та соціальним педагогом) закладу та педагогічними працівниками.

Практичний психолог забезпечує консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Особливістю навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу в інклюзивному класі забезпечує асистент учителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності учня з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням їх інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

Організація індивідуального навчання на 2023-2024 н.р.

Для організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами в закладі організоване індивідуальне навчання (педагогічний патронаж) учениці 5 класу, учня 7 класу.

Індивідуальний навчальний план **для учениці 5 класу**

складений на основі Типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України
від 19.02.2021 № 235 (таблиця 3)

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень	Зміни до програми
Інваріантна складова			
Мовно-літературна	Українська мова	2	Модифікована
	Українська література	2	Модифікована
	Зарубіжна література	1	Модифікована
	Іноземна (англійська) мова	1	Модифікована
Математична	Математика	2	Модифікована
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	0,5	Модифікована
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» Етика	1	Модифікована
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	Модифікована
Інформатична	Інформатика	1	Модифікована
Технологічна	Технології	0,5	Модифікована
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»:		Модифікована
	- Образотворче мист.	0,5	
	- Музичне мистецтво	0,5	
Фізична культура	Фізична культура	1	Модифікована
Разом (без фізичної культури + фізична культура)			
Додаткові години для вивчення предметів			

освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
Гранично допустиме навчальне навантаження		
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	14	

Індивідуальний навчальний план для учня 7 класу

складений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Зміни до програми
Інваріантна складова			
Мови літератури (мовний літературний компонент)	Українська мова	2	Модифікована
	Українська література	2	Модифікована
	Іноземна (англійська) мова	0,5	Модифікована
	Зарубіжна література	1	Модифікована
Суспільство-знавство	Історія України	0,5	Модифікована
	Всесвітня історія	0,5	Модифікована
Мистецтво*	Музичне мистецтво	0,5	Модифікована
	Образотворче мистецтво	0,5	Модифікована
Математика	Математика	2	Модифікована
Природо-знавство	Біологія	0,5	Модифікована
	Географія	0,5	Модифікована
	Хімія	0,5	Модифікована
	Фізика	0,5	Модифікована
Технології	Трудове навчання	0,5	Модифікована
	Інформатика	1	Модифікована
Здоров'я фізична культура	Основи здоров'я	0,5	Модифікована
	Фізична культура	0,5	Модифікована
Усього		14	

